

Sygn. akt VU 1319/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku J. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 21 września 2015 r.

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 1319/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 września 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w >

W odwołaniu z dnia 21 września 2015 r. pełnomocnik J. Z. wniósł o zmianę decyzji i zaliczenie wnioskodawcy okresu pracy górniczej od dnia 1 maja 1989 roku do dnia 9 stycznia 2007 roku do stażu pracy w wymiarze półtorakrotnym oraz zastosowanie do tego okresu przelicznika 1,8 przy ustalaniu wysokości emerytury. W uzasadnieniu wskazał, iż w wymienionych okresach, bez względu na nazewnictwo stanowiska pracy, ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku operatora spycharek i maszyn wieloczynnościowych na odkrywce bezpośrednio w przodku, to jest na stanowisku wymienionym w załączniku nr 3 dział III, poz. 4 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku, uprawniającym do przeliczenia emerytury górniczej z zastosowaniem przelicznika 1,8.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu ZUS wskazał, że z treści przesłanej przez pracodawcę ubezpieczonego charakterystyki stanowiska pracy wynika, że wykonywał on swe obowiązki na terenie całej odkrywki i zwałowiska. Dlatego też organ rentowy przy obliczaniu wysokości emerytury uwzględnił wnioskodawcy sporny okres według przelicznika 1,2.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawca J. Z. urodził się w dniu (...).

W dniu 29 lipca 2015 roku wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury górniczej. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. J. Z. nadal pracuje w (...) S.A Oddział (...) w B..

(dowód: wnioski o emeryturę k. 2-5, informacja k. 6 akt emerytalnych)

Decyzją z dnia 21 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

Do ustalenia wysokości emerytury górniczej organ rentowy uwzględnił:

- 29 lat i 6 miesięcy okresów składkowych, to jest 354 miesięcy,

- 7 miesięcy okresów nieskładkowych.

Okres pracy górniczej został obliczony według następujących przeliczników:

- 93 miesiące x 1,8 = 167,4 miesięcy,

- 214 miesięcy x 1,2 = 256,8 miesięcy.

Wysokość emerytury wyniosła 4059,34 zł. Do stażu pracy górniczej w wymiarze półtorakrotnym organ rentowy zaliczył wnioskodawcy okres pracy od dnia 10 stycznia 2007 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku.

(dowód: decyzja ZUS z dnia 13 maja 2014 roku wraz z załącznikami - k. 25 – 33 akt emerytalnych)

J. Z. od dnia 1 lipca 1983 roku do nadal jest zatrudniony w (...) (wcześniej (...)w B.) (okoliczność bezsporna.)

W okresie od dnia 1 lipca 1983 roku do dnia 22 kwietnia 1985 roku wnioskodawca pracował na stanowisku tokarza w Oddziale (...).

(dowód: umowa o pracę z dnia 1 lipca 1983 roku, k. 1, karta obiegowa zmiany, k. 4 akt osobowych wnioskodawcy część (...))

Wnioskodawca w okresie od dnia 23 kwietnia 1985 roku do dnia 29 kwietnia 1987 roku odbywał czynną służbę wojskową. Do pracy w (...)w B. powrócił po odbyciu służby wojskowej w dniu 12 maja 1987 roku na dotychczasowe stanowisko tokarza.

(dowód: zawiadomienie o rozwiązaniu stosunku pracy, k. 8, umowa o pracę z dnia 12 maja 1987 roku, k. 11 akt osobowych wnioskodawcy część (...))

W dniu 31 października 1987 roku odwołujący uzyskał uprawnienia do obsługi spycharek o wielkości do 110 kW.

W dniu 26 kwietnia 1989 roku odwołujący zdobył uprawnienia do obsługi spycharek klasy III o mocy do 110 kW.

W dniu 16 grudnia 1989 roku odwołujący uzyskał uprawnienia do obsługi spycharek i ciągników o mocy do 200 kW.

(dowód: odpis uprawnień z dnia 26 kwietnia 1989 roku, k. 15, karta obiegowa zmiany, k. 20, , odpis uprawnień z dnia 16 grudnia 1989 roku, k.22 akt osobowych wnioskodawcy część (...))

W dniu 2 grudnia 1993 roku wnioskodawca uzyskał uprawnienia do obsługi spycharek wszystkich typów.

Dnia 19 kwietnia 2002 roku odwołujący zdobył uprawnienia do obsługi ładowarek jednonaczyniowych z poszerzeniem (...), (...).

(dowód:., odpis uprawnień z dnia 6 grudnia 1993 roku, wnioski o nadanie stopnia górniczego, k. 28, karta uprawnień, k. 37-37v akt osobowych wnioskodawcy część (...))

W spornym okresie od dnia 1 maja 1989 roku do dnia 9 stycznia 2007 roku wnioskodawca pracował na oddziale (...) i zajmował następujące stanowiska:

- od 1 maja 1989r. operatora maszyn budowlanych;
- od 1 lipca 1992 roku operatora sprzętu technologicznego;
- od 17 listopada 2006r. operatora spycharek i maszyn wieloczynnościowych na odkrywce.

(dowód: angaż z dnia 20 maja 1989 roku -k. 21akt osobowych, angaż z dnia 6 lipca 1992 roku - k. 25akt osobowych, angaż z dnia 29 grudnia 2006r. – k. 55 akt osobowych)

Oddział (...) zajmował się eksploatacją sprzętu technologicznego. Wnioskodawca wykonywał swoją pracę na zwałowisku w sąsiedztwie oddziałów (...) i (...), zwanymi oddziałami zwałowania. Do jego obowiązków w całym spornym okresie należała obsługa spycharki gąsienicowej. Przy pomocy tego sprzętu wnioskodawca niwelował teren w obrębie maszyny podstawowej – zwałowarki, co polegało na wyrównywaniu, spychaniu ziemi, odpychaniu kamieni, błota aby umożliwić przejazd zwałowarce. J. Z. niwelował teren na obszarze 150 metrów⁽⁽²⁾⁾ w odległości 150 metrów od zwałowarki. Czynności pracownicze świadczył najczęściej w tak zwanym przodku zwałowym, czyli w miejscu, gdzie zwałowarka sypie ziemię. Odwołujący wykonywał swe obowiązki stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W trakcie spornego okresu zdarzało się, że pracował w tzw. systemie stykowym, z uwagi na konieczność zachowania ciągłości ruchu maszyn podstawowych.

(dowód: zeznania świadka W. K., protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2016r. nagranie od minuty 3:47 do minuty 15:32, zeznania świadka A. M., protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2016r. nagranie od minuty 15:50 do minuty 22:06, zeznania świadka D. W., protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2016r. nagranie od minuty 22:15 do minuty 26:57, zeznania wnioskodawcy protokół z rozprawy z dnia 9 czerwca 2016 roku nagranie od minuty 28:11 do minuty 34:45)

Prace spycharkami gąsienicowymi prowadzone są na terenie całej odkrywki i zwałowiska pola B. oraz S.. Pracownicy obsługujący spycharki gąsienicowe dowożeni są stykowo wraz z pracownikami oddziałów górniczych na stanowiska pracy.

Czas pracy operatora spycharki gąsienicowej przedstawia się następująco:

- dojazd do i z maszyny –1 godzina,
- obsługa codzienna – 0,5 godziny,
- obsługa urządzenia – 5,5 godziny i obejmuje: przejazdy maszyną z jednego miejsca pracy w inne, wykonywanie niwelacji terenu w obrębie maszyn podstawowych, osiowanie przenośników, holowanie sań i przyczep, wykonywanie zjazdów, dróg dojazdowych do maszyn podstawowych, skarpowanie i wykonywanie pochylni,
- postoje technologiczne i inne – 1,5 godziny.

Pracodawca poinformował, że pomimo posiadania uprawnień do obsługi ładowarek, wnioskodawca nie wykonywał pracy na tych maszynach. Praca była wykonywana bezpośrednio, stale i w pełnym wymiarze czasu na polach górniczych.

(dowód: charakterystyki stanowiska pracy k. 37 akt emerytalnych)

Powołana przez pracodawcę wnioskodawcy Komisja Weryfikacyjna na posiedzeniu w dniu 26 października 2007 roku ustaliła, że J. Z. w okresie od dnia 1 maja 1989 roku do dnia 9 stycznia 2007 roku wykonywał stale przez (...) dniówek pracę górniczą w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury jako operator spycharek i maszyn wieloczynnościowych na odkrywce tj. na stanowisku wymienionym w dziale III pkt 4 zał. nr 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994r.

(dowód: protokół z posiedzenia Komisji Weryfikacyjnej z dnia 26 października 2007 r. - k. 9 -10 akt emerytalnych)

Pracodawca zaewidencjonował wnioskodawcy w spornym okresie 755 dniówek stykowych w wymiarze półtorakrotnym, w tym w:

- 1991 roku – 193 dniówki,
- 1992 roku - 198 dniówek,
- 1993 roku - 164 dniówek,
- 1994 roku - 149 dniówek,
- 1995 roku - 44 dniówek,
- 1996 roku - 7 dniówek.

Od marca 1998 roku do chwili obecnej w (...) B. styki ewidencjonowane są jako nadgodziny. Pracownikowi dolicza się 30 minut dziennie do dobowego wymiaru czasu pracy jeżeli podmienia innego pracownika w celu pprzeicia strategicznych dla pracodawcy maszyn lub miejsc pracy. Od marca 1998r. do września 1998r. wnioskodawca miał odnotowane 4 godziny nadliczbowe, a od października 1998 do marca 2005r. nie miał odnotowanych żadnych godzin nadliczbowych. Od kwietnia 2005r. do grudnia 2005r. miał odnotowane 4 godziny nadliczbowe, w 2006r. – 14 godzin nadliczbowych, w styczniu 2007r. 1,30 godziny. Z dokumentacji płacowej od marca 1998r. do czerwca 2014r. nie wynika, czy zaewidencjonowane nadgodziny wynikają z pracy w systemie stykowym.

(dowód: wykaz godzin nadliczbowych J. Z., k. 19, wykaz dniówek stykowych, k. 20 akt sprawy)

W dniu 21 lipca 2015 roku (...) z siedzibą w R. wystawiła wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy górniczej, w którym wskazała, że w okresie zatrudnienia od 1 maja 1989r. do nadal stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę górniczą na stanowisku operator spycharek i maszyn wieloczynnościowych na odkrywce wykonujący prace wymienione w Załączniku nr 3, Dział III, pozycja 4 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku.

(dowód: świadectwo wykonywania pracy górniczej k. 8 akt emerytalnych)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył co następuje :

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy przy wyliczeniu wysokości emerytury wnioskodawcy za okresy : od 1 maja 1989 do 9 stycznia 2007 r. zastosował - na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1227 ze zm.), zwanej dalej ustawą, przelicznik 1,2. Pełnomocnik wnioskodawcy domagał się natomiast przeliczenia w/w okresu według przelicznika 1,8 zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Przy ustalaniu wysokości górniczych emerytur, o których mowa w art. 50 a lub 50 e, stosuje się stosownie do treści art. 51 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z zastrzeżeniem ust. 2, następujące przeliczniki:

- 1) 1,5 za każdy rok pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy;
- 2) 1,8 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50 d;
- 3) 1,4 za każdy rok pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, o której mowa w art. 50 c ust. 1 pkt 1-3 i 5-9, wykonywanej częściowo na powierzchni i częściowo pod ziemią;

4) 1,2 za każdy rok pracy, o której mowa w art. 50 c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego, w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego.

Z powyższego wynika, że przy ustalaniu wysokości emerytury górniczej przelicznik 1,8 za każdy rok pracy stosuje się wyłącznie do pracy, o której mowa w art. 50 d ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Pracami, do których stosuje się przelicznik 1,8, zgodnie z art. 50 d ust. 1 pkt 1 ustawy, jest praca w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębianiu szybów i robotach szybowych.

Wykaz stanowisk pracy, na których zatrudnienie zaliczane jest do pracy górniczej oraz wykonywanej w przodkach uwzględnianej w rozmiarze półtorakrotnym, powinno ustalić rozporządzenie wydane na podstawie delegacji ustawowej z art. 50d ust. 3. Ponieważ rozporządzenie takie nie zostało wydane, obowiązuje nadal (z mocy art. 194 wskazanej ustawy) wykaz stanowisk zawarty w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z 1995 roku Nr 2, poz. 8), wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 5 ust. 5 i art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 1 lutego 1983 roku o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (tekst jedn.: Dz. U. z 1995 roku, Nr 30, poz. 154). Wykaz ten obowiązuje jednak jedynie w takim zakresie, w jakim jego przepisy nie są sprzeczne z przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS. A zatem zakładowe wykazy stanowisk, na których wykonywana jest praca górnicza, muszą być zgodne z wykazem nr 2 stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia, obejmującego stanowiska pracy, na których zatrudnienie na odkrywce w kopalniach węgla brunatnego uważa się za pracę górniczą lub wykazem nr 3 stanowiącym załącznik do tego rozporządzenia, obejmującego stanowiska pracy, na których zatrudnienie na odkrywce w kopalniach węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym. Jednakże dokonana przez pracodawcę kwalifikacja zajmowanego przez konkretnego pracownika stanowiska, jak i ewentualna zmiana tej kwalifikacji na podstawie protokołu komisji weryfikacyjnej, nie przesądza jeszcze o zaliczeniu zatrudnienia na tym stanowisku do pracy górniczej. O uznaniu pracy za pracę górniczą w rozumieniu omawianych przepisów nie decyduje bowiem treść wymienionych dokumentów, ale charakter czynności faktycznie wykonywanych przez pracownika. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 1998r., II UKN 570/97, OSNAPiUS 1999, nr 6, poz. 213, z dnia 22 marca 2001r., II UKN 263/00, OSNAPiUS 2002, nr 22, poz. 553 oraz z dnia 2 czerwca 2010r., I UK 25/10, LEX nr 621137). Rozporządzenie wykonawcze nie może zatem przyznawać ubezpieczonym większych uprawnień niż uczynił to ustawodawca. Tym samym, przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowić muszą zawsze punkt wyjścia do oceny zasadności roszczeń emerytalnych wnioskodawcy.

Innymi słowy zastosowanie przelicznika 1,8 do pracy ubezpieczonego na stanowisku wymienionym w załączniku nr 3 do rozporządzenia wymaga by praca ta odpowiadała treści art. 50 d ust 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Stwierdzenie zatem przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy górniczej, iż skarżący zajmował stanowisko wymienione w załączniku nr 3 do rozporządzenia dział III pkt 4 tj. operatora spycharek i maszyn wieloczynnościowych na odkrywce, nie jest jeszcze równoznaczne z wykonywaniem przez niego pracy, o której mowa w art. 50d ustęp 1 pkt 1 ustawy, jak chce jego pełnomocnik. Zmiana nazewnictwa zajmowanego stanowiska przy niezmiennych obowiązkach w całym spornym okresie, co potwierdza skarżący oraz świadkowie, nie może doprowadzić do zmiany charakteru wykonywanej pracy.

Skarżący domagając się przeliczenia świadczenia emerytalnego z zastosowaniem przelicznika 1,8 do spornego okresu pracy górniczej winien wykazać, że na zajmowanym stanowisku wykonywał prace wymienione w art. 50 d ustęp 1 pkt 1 ustawy emerytalnej tj. prace bezpośrednio związane z robotami prowadzonymi w przodkach przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz inne prace przodkowe, a zatem takie, które należy wiązać z bezpośrednim i zasadniczym procesem produkcyjnym zakładu górniczego polegającym na urobku i wydobywaniu kopalni. Dotyczy to wyłącznie czynności stanowiących element ciągu technologicznego bezpośrednio związany z procesem wydobywania

węgla. Wykaz stanowisk pracy, określony pomocniczo w załączniku nr 3 do rozporządzenia odnosi się zatem wyłącznie do wykonywanych zadań górnika, jeżeli spełniają one kryterium miejsca wykonywania pracy i jej charakteru określonego w przepisie art. 50 d ust. 1 pkt 1 ustawy. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2015 roku, I UK 293/14, LEX; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2012 roku, I UK 295/11, LEX; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 roku, I UK 236/09; z dnia 22 kwietnia 2011 roku, I UK 360/10; z dnia 16 czerwca 2011 roku, I UK 381/10; 4 kwietnia 2012 roku, I UK 440/11; z dnia 28 kwietnia 2010 roku, I UK 339/09; opubl LEX; z dnia 18 marca 2015 roku, I UK 280/14, Legalis i wskazane w nich orzecznictwo).

Ponadto stosownie do treści art. 50d ustawy, aby praca przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących była pracą zaliczaną w wymiarze półtorakrotnym musi być wykonywana na odkrywce w przodku. Oznacza to, że przodek jest pojęciem węższym od pojęcia odkrywki. Przepisy nie definiują pojęcia przodka i prac przodkowych. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że **pojęcie przodka** musi być wykładane w sposób ścisły i **powinno się ograniczać wyłącznie do miejsca pracy koparek wieloczynniowych albo jej bezpośredniego sąsiedztwa, w którym wydobywa się urobek**. Sąd Najwyższy zanegował bowiem przyjęcie tezy, że przodkiem w kopalni węgla brunatnego jest każde miejsce prowadzenia robót górniczych związanych z odwadnianiem, udostępnianiem i eksploatacją złoża kopaliny, jej transportem i transportem nadkładu, **a nadto zwałowaniem nadkładu** (tj. związane z pracą koparek, spycharek, ładowarek, zwałowarek) (tak por. wyrok SA w Katowicach z dnia 16 kwietnia 2014 roku, IIIAUa 1121/13, LEX). W orzecznictwie SN kwestionuje się również zasadność rozszerzania pojęcia przodka wydobywczego, zauważając, że nie do zaakceptowania jest zapatrywanie, żeby miejsce przodka rozciągać na całą linię taśmociągów transportujących urobek, gdyż pojęcie przodka straciłoby swe znaczenie i tym sposobem nie można zaakceptować definicji "przodka", która wynika z opinii naukowo-technicznej i obejmuje wszystkie czynności związane z transportem kopaliny, realizowane w ramach ruchu zakładu górniczego (wyr. SN z 5 maja 2011 roku, I UK 395/10, Legalis).

Pod określeniem "inne prace przodkowe" należy zaś rozumieć inne prace górnicze w przodku, jednakże rodzajowo nie mniej obciążające niż wymienione w powołanym przepisie ustawy art. 50d ust. 1 pkt 1.

Stąd różnego rodzaju inne prace górnicze związane z eksploatacją, konserwacją i remontami urządzeń będących częścią składową układu technologicznego: koparka, taśmociąg, zwałowarka węgla nie mieszczą się w definicji pracy w przodkach z art. 50d ust. 1 pkt 1 ustawy. (tak por. SA w Katowicach w wyroku z dnia 22 listopada 2012 roku, IIIAUa 437/12, LEX; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2015 roku, I UK 280/14, Legalis). Okolicznością niekwestionowaną przez strony w niniejszym postępowaniu było, iż wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku operatora spycharek i maszyn wieloczynnościowych na odkrywce .

Praca operatora spycharki gąsienicowej może być pracą, do której stosuje się zarówno przelicznik 1,2 jak i przelicznik 1,8 w zależności od miejsca jej świadczenia. W załączniku nr 2 pod poz. 22 ww. rozporządzenia wymieniona jest praca operatora sprzętu pomocniczego i technicznego na odkrywce. Natomiast w dziale III poz. 4 załącznika nr 3 do rozporządzenia wymieniono stanowisko operatora spycharek i maszyn wieloczynnościowych na odkrywce.

Świadkowie zgodnie stwierdzili, że w spornym okresie wnioskodawca pracował wyłącznie jako operator spycharki gąsienicowej, a do jego stałych podstawowych obowiązków należała niwelacja terenu w obrębie maszyny podstawowej – zwałowarki i prace te wykonywał wyłącznie w przodku. Przy czym świadkowie pojęcie przodka sprowadzali do pracy wykonywanej w obrębie maszyny podstawowej jaką jest zwałowarka czyli przodka zwałowego. Tymczasem jak wyżej wyjaśniono pracą w przodku w rozumieniu art. 50d ustawy jest li tylko praca w tzw. przodku wydobywczym, a zatem w miejscu, w którym wydobywa się urobek. Przodek ogranicza się zatem **wyłącznie do miejsca pracy koparek wieloczynniowych albo ich bezpośredniego sąsiedztwa, w którym wydobywa się urobek**. Miejsce zwałowania nadkładu (zwałowisko), gdzie pracują maszyny podstawowe tj. zwałowarki nie jest bezpośrednio związane z miejscem wydobywania urobku, a zatem nie mieści się w pojęciu przodka określonego w art. 50d ustawy. Tym samym prace na zwałowisku w obrębie pracy maszyny podstawowej jaką jest zwałowarka nie są pracami przodkowymi wymienionymi z art. 50d ustawy. Skoro zatem skarżący w całym spornym okresie jako operator spycharki gąsienicowej

wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prace w miejscu zwałowania nadkładu, a nie w miejscu wydobywania kopaliny, to jego praca nie była pracą przodkową, o której mowa w art. 50d ustawy.

Sytuacji tej nie zmieniają odmienne ustalenia komisji weryfikacyjnej, świadectwo wykonywania pracy górniczej, ani wreszcie fakt pobierania w niektórych okresach dodatku stykowego. Dodatek stykowy przysługiwał pracownikom pracującym na odkrywce za wydłużony o pół godziny czas pracy w związku z koniecznością zachowania ruchu ciągłego maszyn w obrębie pracy układu (...) czyli koparka – taśmociąg- zwałowarka. Pracownicy otrzymujący dodatek stykowy rozpoczynali pracę 15 minut wcześniej i 15 minut później kończyli pracę, co wiązało się z podmianą na stanowisku pracy. Otrzymywanie dodatku stykowego nie zawsze zatem było równoznaczne z wykonywaniem przez pracowników pracy przodkowej z art. 50d ustawy.

Dodatkowo należy podnieść, że nawet gdyby wnioskodawca pracował w przodku, to także brak byłoby podstaw do przeliczenia spornego okresu przelicznikiem 1,8. Podstawowe stale wykonywane przez niego prace, opisane w charakterystyce pracy sporządzonej przez pracodawcę, w postaci niwelowania terenu w obrębie maszyn podstawowych, osiowania przenośników, holowania sań i przyczep, wykonywania zjazdów, dróg dojazdowych do maszyn podstawowych, skarpowania i wykonywanie pochylni, nie były bowiem pracami wymienionymi w art. 50d ustawy tj. pracami bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych.

Powyższe stanowisko Sąd opiera na ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego, który w wyroku z 11 lutego 2010r. (I UK 236/09, LEX nr 585722) wskazał, że „jako prace wymienione w załączniku Nr 3 do rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1994r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym, przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z 1995r. Nr 2, poz. 8), mogą być tylko uznane takie czynności wykonywane przez górnika, które bezpośrednio związane są z wykonywaniem czynności w przodkach przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych. Pojęcie <inne prace w przodku> musi wiązać się z bezpośrednim i zasadniczym procesem produkcyjnym zakładu górniczego, polegającym na urobku i wydobywaniu kopaliny.” **Prace polegające na przygotowaniu terenu pod wydobycie węgla (niwelacja terenu, wykonywanie dróg dojazdowych, skarpowanie, odwadnianie terenu) nie zalicza się do prac wymienionych w art. 50d ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż nie mieszczą się w pojęciu prac przodkowych uprawniających do zastosowania przelicznika 1,8.** (tak por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2015 roku, sygn.. akt I UK 280/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7 września 2015 roku, sygn.. akt III AUa 1084/14)

Praca odwołującego w spornych okresach nie była pracą w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych, zatem nie może być zaliczona do wysokości emerytury z przelicznikiem 1,8.

Z tych też względów uznać należy, że organ rentowy zasadnie zakwestionował wystawione wnioskodawcy przez pracodawcę świadectwo pracy górniczej oraz nie uwzględnił informacji zawartych w protokole Komisji Weryfikacyjnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. orzekł jak w wyroku.